

ПАМ'ЯТІ ІРИНИ МИКОЛАЇВНИ АЛЕКСЕЄВОЇ

На 77-му році життя, 9 лютого 2011 р. Відійшла від нас знана і шанована людина, доктор біологічних наук, завідувач відділу імунології і цитотоксичних сироваток Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, Ірина Миколаївна Алексеева.

І.М. Алексеева народилася в м. Радомишлі Житомирської області в сім'ї військового лікаря. У 1957 р. закінчила біологічний факультет Національного університету імені Тараса Шевченка. Подальша професійна та наукова діяльність Ірини Миколаївни пов'язана з Інститутом фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України. У цьому закладі вона пройшла шлях від лаборанта до завідувача відділу. У 1959-1961 рр. навчалася в аспірантурі у відділі біологічно активних речовин. Її науковим керівником був відомий учений, талановитий дослідник, творча особистість професор Ю.О. Спасокукоцький. У 1963 р. захистила кандидатську дисертацію на тему "Сравнительное изучение влияния трансфузии белкового кровезаменителя (БК-8) гетерогенной и экзогенной сывороток на белки сыворотки крови в организме". У 1981 р. захистила докторську дисертацію на тему "Механизмы нарушения и восстановления функций печени противопечёночными антителами" (науковий консультант - доктор мед. наук, професор М.В. Ильевич). На той час це була одна із перших дисертацій за фахом "Патологічна фізіологія" на здобуття наукового ступеня доктора біологічних наук.

З 1988 р. і до останніх днів І.М. Алексеева - керівник відділу імунології і цитотоксичних сироваток. Ірина Миколаївна - відомий учений в галузі імунології та патофізіології вісцеральних систем, вона - автор 180 фундаментальних наукових праць, серед яких 2 монографії - "Противопечёночные антитела и функции печени" (1980), "Печень и иммунологическая реактивность", зі співавтором (1991). Її наукова діяльність присвячена, головним чином, двом важливим галузям сучасної патофізіології та імунології: вивченню імунних механізмів пошкодження печінки із залученням ендогенних регуляторів (ейкозаноїдів, оксиду азоту, продуктів перекисного окиснення ліпідів) та механізмів змін імунореактивності організму при патології печінки. Багато уваги Ірина Миколаївна Алексеева приділила дослідженню ролі антипечінкових ауто- і

гетероантитіл в діяльності печінки за нормальних фізіологічних умов та при експериментальній патології. Наукові праці І.М. Алексєєвої скеровані на розкриття окремих закономірностей і механізмів порушення функцій печінки та на пошуки протективних засобів захисту.

Результати плідної праці та наукові досягнення І. М. Алексєєвої отримали визнання як в Україні, так і за її межами. Їй присуджено наукову премію ім. О.О. Богомольця НАН України, нагороджено медаллю "За працю і звитягу", Почесними грамотами Академії наук та Кабінету міністрів України, багатьма відзнаками Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.

Одна з найбільших заслуг І.М. Алексєєвої - це її постійна увага та піклування про молодь. Вона завжди раділа успіхам своїх учнів, опікувалася їх подальшим науковим шляхом. Серед її учнів - 10 кандидатів і 1 доктор наук, які успішно працюють на наукових теренах України і за її межами. Зовсім недавно було урочисто відзначено її 75-річний ювілей, на якому вона почула багато теплих і щирих слів на свою адресу від учнів і колег.

В особі І.М. Алексєєвої були поєднані унікальні організаторські здібності, людська непідробна доброта, наукова інтуїція, творчий пошук, висока професійна вимогливість до себе та колег. Її наукові думки були спрямовані не лише до потреб сьогодення, але й на завтрашній день. Свою наукову діяльність Ірина Миколаївна уміло й успішно поєднувала з науково-організаційною і суспільною працею. Вона входила до складу Правління наукового товариства патофізіологів України, була членом редколегії "Фізіологічного журналу", тривалий час була членом спеціалізованої Вченої ради Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця. Протягом 1982-1990 рр тричі обиралася депутатом міської ради м. Києва, де очолювала комісію з охорони здоров'я і соціального захисту.

Світлу пам'ять про Ірину Миколаївну Алексєєву, визначного вченого, високопорядну, чуйну, доброзичливу людину ми назавжди збережемо в наших серцях.

**Адміністрація Інституту фізіології ім О.О. Богомольця НАН України
Редколегія журналу "Медична гідрологія та реабілітація"**